

УДК 821.161.2: 811.162.2

ББК 83.3 (4Укр)6

ТОЧНІ КВАДРАТИ СЛІВ¹**М. М. Севрасевич**

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
Івано-Франківська обласна організація НСПУ,
м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57*

Рецензія на збірки віршів Василя Мойсишина “Тірас” – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. – 92с; “Бескид” – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2006. – 94с.

Ключові слова: *персоніфікована історія, вияв громадської позиції, інтимна лірика, культура самоідентифікації.*

Назву до розмови про поетичні збірки іванофранківця Василя Мойсишина я перефразував із його ж циклу "Точні квадрати літ". Спочатку була спокуса назвати рядком із вірша цього ж автора "Житній колос" (цикл "З вічевого майдану") (обидва цикли із збірки "Тірас"): "Вісь моєї землі – житній колос!". Однак ця назва звужувала б уявлення про тематичний, світоглядний, естетичний принципи творчості. Зводила б їх до рустикальної традиції, такої чомусь не модної на тлі сучасних "андрогінних" словоблудів (чомусь відразу згадався Максим Рильський з його афористичною фразою: "Куди приходить мода, там умирає муза"). До того ж, назви збірок "Тірас" і "Бескид" без жанрового означника радше нагадують якісь природознавчі дослідження, що теж виглядає далеким від селянського дискурсу. Хоча, коли вже у першому вірші збірки "Тірас" ("Вождь Одонацер") подається авторська примітка, що "Тірас" – це не черговий ешкілевський монстр із станіславських підворітень, а давня назва річки Дністер, тому цілком об'єктивно поетичний доробок Василя Мойсишина можна зарахувати до української віршової традиції з її домінуванням культурологічних образів і мотивів.

¹ **Мойсишин Василь Михайлович** – доктор технічних наук (1996), професор (2002), завідувач кафедри вищої математики Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (ІФНТУНГ), голова Івано-Франківського осередку Наукового товариства ім. Шевченка (з 2007р.), Дійсний член НТШ (2009).

Академік Української нафтогазової академії (1999) та Академії гірничих наук України (2007), член секції гірничої справи Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки (2006). Входить до складу двох спеціалізованих рад із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук, редколегій науково-технічних журналів "Прикарпатський вісник НТШ" (головний редактор), "Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ" (відповідальний секретар), "Нафтогазова енергетика", "Науковий вісник ІФНТУНГ".

Автор збірок поезій "Тірас" (2000), "Бескид" (2006) та кількох добірок віршів, опублікованих у періодиці, зокрема в журналі "Перевал". Тут подаємо рецензії на його ліричний доробок, щиро вітаючи його з недавнім полуднем віку.

Скажу відразу, що спочатку мене насторожив той факт, що доктор технічних наук і професор, завідувач кафедри вищої математики Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, – себто так виходить, що людина цілком сформована і зреалізована, – прагне себе зреалізувати у поетичній творчості. Відверто кажучи, я боявся графоманії, одягненої в шати галицької наукової інтелігенції. Але коли я почав читати збірки і мої сумніви поволи розсіювалися, то натрапивши на одну поетичну фразу ("бо в розлуці вірш печальний // підірвавшись на мовчанні, // затремтів") з вірша "Як вишиванки на стінах..." (збірка "Тірас"), я зрозумів, що переді мною добротний пласт добротної віршованої традиції, опертої на фольклорному і культурологічному (у своїй основі глибоко національному) дискурсі.

Василь Мойсишин напевне може спокійно "жонглювати" фразою, яку колись Петро Карманський сказав про свого приятеля-молодомузівця Остапа Луцького: "Найкращий економіст серед поетів, і найкращий поет серед економістів", замінивши слово "економіст" словом "математик". І немає у такому порівнянні завуження чи применшення поетичного доробку Василя Мойсишина. Є легке зачудування різносторонністю обдарування цього автора, повага до авторського уміння математику підняти до рівня поезії (цикл "Точні квадрати літ" із збірки "Тірас"; цикли "Матерії" і "Нотатки про Михайла Остроградського" у збірці "Бескид").

Тематичні пласти у збірках Василя Мойсишина чітко окреслені: персоніфікована історія (цикл "Постаті" із збірки "Тірас" та "Із зошитів літа" у збірці "Бескид"), вияв громадянської позиції (цикл "З вічевого майдану" із збірки "Тірас"), інтимна лірика (цикли "В звук зарошена прапечаль", "Із юнацьких зошитів" – обидва із збірки "Тірас"), карпатський ландшафт у його географічному і міфічному виявах (цикл "Легенди верхів Чорногірських" із збірки "Бескид"), яскраво виражений патріотичний патос, виявлений через кольористичну гаму (цикл "Кольорові олівці" із збірки "Бескид"). Слово поета конкретне, точне, позбавлене двозначності і розмитості. Навіть окремий буквализм – естетичний і світоглядний – не сприймаєш за недолік, а за авторську позицію.

Поява поетичних збірок Василя Мойсишина дозволяє мені говорити про ще один забутий феномен на галицькому ґрунті, а саме про відродження родів галицької інтелігенції, які не замикаються в якомусь одному професійному руслі, а стараються охопити цілий пласт культури в її різноманітних виявах. Пов'язати ланки обірваної традиції, цим самим витворюючи уявлення про сучасну українську людину як "цільного чоловіка" (за Іваном Франком). У такому плані поетичний доробок Василя Мойсишина сприймається не як черговий літературний факт, а як культурологічний феномен, особливо у часи, коли будь-які прояви національної культурної самоідентифікації на українському ґрунті нівелюються на тлі чергової "вавилонізації" європейської цивілізації.

*Стаття надійшла до редакційної колегії 12.10.2009 р.
Рекомендовано до друку докт. філол. наук, професором Ковалівим Ю.І.*

EXACT SQUARES OF WORDS

M. M. Sevrasevich

*PreCarpathian National University by V. Stefanyk,, 57 Shevchenko Street,
Ivano-Frankivs'k, 76000, Ukraine*

A review on collections of poems of Vasyl Moysyshyn. Tiras. – Ivano-Frankivs'k: Lileya-NV, 2000. – 92c; Vasyl Moysyshyn. Beskyd. – Ivano-Frankivs'k: Lileya-NV, 2006. – 94c.

Key words: *person history, display of public position, intimate lyric poetry, culture of self-identification.*